

Spotlight on...

Germany & Israel

חמישה סרטים קצרים שיצרו צעירים על העבר,
הווה והעתיד העוסקים ביחסי גרמניה-ישראל

עם פעילויות ליישום הפדגוגי

חמישה סרטים קצרים שיצרו
צעירים על העבר, ההווה
והעתיד העוסקים ביחסי
גרמניה-ישראל

עם פעילויות ליישום הפדגוגי

Spotlight on...

Germany & Israel

קואקט - מרכז תיאום לחילופי נוער בין גרמניה לישראל

ConAct – Koordinierungszentrum Deutsch-Israelischer Jugendaustausch

Altes Rathaus – Markt 26, Lutherstadt Wittenberg

Fax: +49 (0)3491 4202-70 Tel.: +49 (0)3491 4202-60

E-Mail: info@ConAct-org.de

www.ConAct-org.de

בשיתוף עם הרשות הישראלית לחילופי נוער וצעירים

ניהול: כריסטינה מהלר

תיאום: יונאס מ. האהן, כריסטיין הנקה

עריכה: יונאס מ. האהן, כריסטיין הנקה, כריסטינה מהלר, אליזבת שנורר

שותפים לעבודה: אור גורן, יאן רושץ, אלינה זל, אלון שפיצר

עיצוב: ניצן שלוש

תרגום לעברית: טלי קונס

הפקה: אֶלְבֶּה דְרוֹקֶרִי וִיטנברג

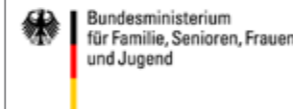
תצלומים: תודתנו נתונה לאשיל עאבוד (עמ' 5, 6, 9, 10, 21, 49, 57-56), לארגון "אות הכפרה והשלום" (תצלומים היסטוריים)

טוריים בסרט "60 שנה לחילופי נוער בין גרמניה לישראל", לדן פרץ - www.at-verlag.ch (עמ' 53, 54, 55), לאנטוניה

וילמרות (תמונה על הכריכה העברית) ולרותה צונץ (עמ' 29, 31, 39) עבור התצלומים שסיפקו לנו. כל התמונות האחרות

הן של קואקט.

קואקט - מרכז תיאום לחילופי נוער בין גרמניה לישראל הוא גוף של המשרד הפדרלי לענייני משפחה, אזרחים ותיקים, נשים ונוער בתמיכת מדינות גרמניה סכסוניה-אנהלט ומקלנבורג-פופומרן - למען קידום, ליוויים ופיתוחם של קשרי הנוער בין גרמניה לישראל. לקואקט יש סניפים בכל רחבי גרמניה ופועל תחת ארגון הגג של האקדמיה האוונגלית סכסוניה-אנהלט.

תוכן עניינים

5	פתח דבר
7	מבוא
11	המדיום הקולנועי בעבודה החינוכית
17	סרטים ומתודות
18	60 Years of German-Israeli Youth Exchange •
26	Lost in Perception? •
34	Let's talk •
42	The Knot •
48	Let's Have Fun Together! •
56	סוף דבר

פתח דבר

כל שנה נפגשים כ-7,000 צעירים מגרמניה ומישראל בתכניות חילופי נוער בין שתי הארצות. ההתוודעות ההדדית מתרחשת במגוון דרכים: הצעירים מבליים זמן יחד, מנגנים, עושים ספורט, לומדים על התרבויות והדתות של הארץ האחרת, משוחחים על ההיסטוריה והעתיד של חייהם באירופה או במזרח התיכון ונחשפים באופן ישיר לחיי היומיום, הדומים ואף על פי כן שונים, בגרמניה ובישראל. בתוך כך הם תורמים תמיד להמשכיות היחסים בין גרמניה לישראל ולחידושם.

בשנת 2015 צוין יום השנה ה-50 לכינון היחסים הדיפלומטיים בין שתי הארצות במקומות רבים בגרמניה ובישראל. צעירים הם שסייעו לעצב את היחסים האלה בכל תקופה ונמנו עם המבשרים המוקדמים של ההתקרבות בין גרמניה לישראל. בשנת היובל 2015 רצינו אפוא לאפשר לצעירים משתי הארצות ליצור דיוקן של היחסים בין גרמניה לישראל לפי הבנתם. מן הרעיון הזה צמח פרויקט הסרטים "Spotlight on... 50 Years Israel & Germany".

אנו שמחים להציג בפניכם את הפרויקט ואת הסרטים בחוברת שלהלן. תודתנו נתונה לצוות הפרויקט - למשתתפים ולממונים על הפרויקט - עבור עבודתם המסורה!

אריאלה גיל

מנהלת הרשות הישראלית
לחילופי נוער וצעירים

כריסטינה מהלר

מנהלת קוואקט - מרכז תיאום
לחילופי נוער בין גרמניה לישראל

מבוא

רעיוניים, ערכו וצילמו ראיונות, צילמו קטעים נוספים, עברו על החומר וערכו אותו בעזרת שני אנשי חינוך ותקשורת מנוסים. יחדיו פיתחו הקבוצות כללי יסוד לטכניקות צילום, קול והקלטה, לעבודה עיתונאית ותיעודית וכן לשימוש בנרטיב קולנועי.

העבודה על הסרטים היתה חלק מתכנית מקיפה ועשירה בתכנים נותני השראה. כך, למשל, השתתפו הצעירים בסדנה על תולדות היחסים בין גרמניה לישראל, ביקרו יחדיו באתר הזיכרון "בית ועידת ואנזה" והעמיקו את ידיעותיהם בנושאים שונים הקשורים ליחסים בין שתי המדינות, למשל בדיון עם הבמאי ארנון גולדפינגר או עם נשיא אגודת ישראל-גרמניה בתל אביב גרישה אלרואי-ארלוזור.

סווח הנושאים של חמשת הסרטונים רחב: הסרט "60 Years of German-Israeli Youth Exchange" עוסק בהתפתחותם ובחשיבותם של חילופי הנוער בין גרמניה לישראל ושואל כיצד יכולה ההשתתפות במפגשי נוער לשנות השקפות וביוגרפיות. בסרט "Lost in Perception?" מבקשת הקבוצה לגלות מהן ההשקפות שיש לאנשים בישראל ובגרמניה על הארץ האחרת ועל אנשיה. לשם כך ראינו הקולנוענים הצעירים עוברי אורח ברחוב מומחים כגון ההיסטוריון משה צימרמן, הבלשנית מוניקה שוורץ-פריזל וחוקר מדע המדינה מרטין קלוקה. הסרט השלישי,

Spotlight on... 50 Years Israel & Germany – A Youth Expedition through the Past, Present and Future of Diverse Relations

50 שנים ישראל וגרמניה – משלחת נוער לעבר, להווה ולעתיד של יחסים מרובי פנים

ב-12 במאי 1965 כוננו גרמניה וישראל יחסים דיפלומטיים רשמיים. בשנת 2015 חגגו שתי המדינות את יובל ה-50 לציון הדרך ההיסטורי הזה. במאסר 2015 יזמו 22 צעירים מגרמניה ומישראל משלחת לעבר, להווה ולעתיד של היחסים מרובי הפנים בין גרמניה לישראל. מפגש הנוער "Spotlight on... 50 Years Israel & Germany" הפתיחה לפרויקטים המשותפים של "קוואקט מרכז תיאום לחילופי נוער בין גרמניה לישראל" ושל "הרשות הישראלית לחילופי נוער וצעירים" לשנת היובל הגרמנית-ישראלית 2015 והוא נערך בשיתוף עם KIJUFI האיגוד הארצי לסרטי ילדים ונוער ברלין.

ב"Spotlight on..." יצרו קבוצות מעורבות משתי המדינות במהלך שבועיים בתל אביב, בירושלים ובברלין חמישה סרטונים המתארים את היחסים בין גרמניה לישראל מנקודת המבט של המשתתפים הצעירים. הקולנוענים הצעירים גיבשו מתווים

המגוון וריבוי הפנים של תולדות היחסים בין גרמניה לישראל ניכרים היטב ברעיונות הסרטים ובמתווים השונים שלהם. לכל המשתתפים היה ידוע מן ההתחלה שמבחר הרעיונות, המתווים והנושאים נתון למגבלות ולאילוץ מכורח הנסיבות. חמשת הסרטים שנוצרו לבסוף משקפים את תהליך הדיון, שכן המשתתפים בחרו בנושאים שהיו עבורם מעניינים, מרגשים או חשובים במיוחד ביחסי הנוער בין גרמניה לישראל.

ההיבטים השונים של יחסי גרמניה-ישראל המיוצגים בסרטים נדונים פעמים רבות בתכניות החילופים בין גרמניה לישראל. לכן הסרטים מתאימים באופן טבעי להכנה של קבוצות חילופים עתידיות, כיחידת עבודה משותפת במהלך תכנית חילופים או לשם השוואת חוויות אחרי הסתיימותה של תכנית חילופים גרמנית-ישראלית. כמו כן הם יכולים לשמש אמצעי העשרה לדיון ביחסי גרמניה-ישראל בהקשרי חינוך מכל הסוגים.

בעמודים הבאים יבאר מבוא הכתוב מזווית של חינוך בעזרת אמצעי תקשורת כיצד אפשר לשלב את המדיום הקולנועי בעבודה חינוכית ואילו תחומי לימוד אפשר לחקור באמצעות השימוש במדיום הזה. לאחר מכן יוצג תוכנם של כל חמשת הסרטים. כדי להקל ולעודד את שילוב הסרטים בעבודה החינוכית הוספנו לכל הסרטים שאלות מנחות לעריכת דיון מקיף וכן פעילויות חינוכיות לעיבוד תוכני מעמיק.

אנחנו מאחלים לכם הנאה רבה בעת הצפייה ודיונים מרתקים על הסרטים!

“Let’s talk”, עוסק בנוכחות העבר. בהשראת סרטו של ארנון גולדפינגר “הדירה” ביקשו המשתתפים לגלות איך הועברו סיפורי משפחות בין הדורות וכיצד הם נוכחים בהן היום. לשם כך שוחחו עם משתתפים במפגשי נוער קודמים, עם עדים מן התקופה וכן עם אנשי חינוך מתחום עבודת הזיכרון. “The knot” מוקדש להתפתחות של יחסי גרמניה-ישראל באופן כללי, אולם לא כסרט תיעודי אלא כסיפור קצר על זוג נעליים מיוחדות. הסרט “Let’s have fun together!” מבקש ללכוד מאפיינים תרבותיים ייחודיים מייחסי דיים מישראל ומגרמניה. ראיונות וסצנות מבויות משמשים בו בערבוביה ויוצרים תמונה סגונית של תל אביב, ירושלים וברלין.

כל חמשת הסרטונים הוצגו לראשונה בקונגרס הנוער הגרמני-ישראלי במאי 2015 בברלין. לאחר ההקרנה התקיימה סדנה שבמסגרתה אפשר היה לשוחח עם הקולנוענים הצעירים – הן על נושאי סרטיהם והן על תהליך היצירה מאחורי הקלעים.

על התפתחות הסרטים ועל השימוש בהם

את נושאייהם של חמשת הסרטונים פיתחו המשתתפים בפרויקט במהלך דיון בן כמה ימים. שתי השאלות המרכזיות בתהליך מציאת הנושאים היו מצד אחד בעלות אופי תוכני ומצד שני בעלות אופי טכני: “לאילו נושאים ביחסי הנוער בין גרמניה ובין ישראל יש חשיבות מיוחדת?” ו”איך אפשר ליישם ולהמחיש את הנושאים האלה מבחינה קולנועית?”

המדיום הקולנועי בעבודה החינוכית

במהלך החיברות באמצעות תקשורת מפנימים הילדים ובני הנוער סוגות קולנועיות שונות וכך קונים שליטה על ידע רחב לאין שיעור (ולא מודע על פי רוב) על סימני ההיכר הצורניים, הנרטיביים והאסתטיים של סרטים מסוגים שונים. נוסף על כך, עשיית קולנוע היא עבודת צוות ודורשת לפיכך כישורים תקשורתיים וחברתיים. אחרי ככלות הכול, המדיום הקולנועי הוא אוצר שמתאים לשמש כאמצעי חינוכי ומבטיח עבודה משותפת פורייה בין הצוות החינוכי ובין בני הנוער.

שיטת החינוך באמצעות קולנוע מבדילה באופן בסיסי בין שתי גישות: הגישה הרצפטיבית-אנליטית והגישה האקטיבית-פרודוקטיבית.³ לשתי הגישות יש קבוצת חיתוך גדולה, אבל הן נבדלות זו מזו בנקודה עקרונית אחת. אפשר לומר זאת כך בקצרה: צפייה בסרטים לעומת עשיית סרטים.

קולנוע וטלוויזיה הם חלקים בלתי נפרדים מעולמם של ילדים ובני נוער. אלה גדלים כיום עם המדיום הקולנועי יותר מאשר בכל תקופה אחרת. סרטים, סדרות ואמצעי תקשורת אודיו-ויזואליים אחרים נצרכים כיום פחות בקולנוע ובטלוויזיה ויותר ברשת – אך זה אינו מפחית מן האטרקטיביות שלהם. להפך: יותר ממחצית בני ה-14 עד 29 צופים מדי יום בסרטים באינטרנט.¹

דווקא ההתלהבות הזאת של הדור הצעיר מן המדיום הקולנועי הופכת אותו לכלי שמתקבל היטב בקרב ילדים ובני נוער בעבודה החינוכית. היא מאפשרת לעסוק ולדון בתכנים ובתהליכים מגוונים בדרכי משחק ויצירה. סרטים מאפשרים לקחת חלק בעולמות זרים, מסייעים במציאת זהות ומעוררים לדיונים: "קולנוע הוא צורת אמנות, קניין רוחני תרבותי, אמצעי של חיברות, תקשורת ובידור".²

1 ARD/ZDF-Medienkommission: *ARD/ZDF-Online-Studie*, 2015

2 Middel, Reinhard: *Filmbildung in Deutschland*, 2011. Online verfügbar: <http://www.bpb.de/gesellschaft/kultur/kulturelle-bildung/60380/filmbildung>

3 Barg, Werner/ Niesyto, Horst/Schmolling, Jan/ KJF(Hg.): *Jugend:Film:Kultur. Grundlagen und Praxis-hilfen für die Filmbildung*, München 2006

הגישה הרצפטיבית-אנליטית

משמעות המונח "רצפטיבית-אנליטית", כפי שעולה משמו, היא צפייה בסרטים וניתוחם לאחר מכן. בהתאם למטרה החינוכית של הפעילות מתייחס ניתוח הסרט לא רק לתוכן הנושאי אלא גם לסימני ההיכר הצורניים והאסתטיים שלו כדי לפתח כך רגישות לאפשרויות העיצוב והמניפולציה האמנותיות-יצירתיות של המדיום. שיטות החינוך השגרתיות, מנגד, נוסות באופן מסורתי להשתמש בסרט באופן תוכני (בלבד), כבסיס לדיון בנושא מסוים או להעברת ידע, למשל סרט לימודי בגיאוגרפיה או גרסאות מצולמות ליצירות ספרות בשיעורי ספרות.

יתרון גדול של הגישה הרצפטיבית-אנליטית הוא החיסכון בזמן ובאנשים: תנאי הכרחי הוא אפשרות טכנית להקרין את הסרט, ולאחר מכן די בשעה לדיון, בהתאם לאורך הסרט, ולא צריך אלא איש או אשת חינוך שינחו את הדיון. חוץ מזה אפשר לשתף בפעילות בלי קושי עשרים או יותר משתתפים.

הפעילויות המוצעות בחוברת העזר שלפניכם לשימוש בסרטי הפרויקט 50 "Spotlight on... Years Israel & Germany" (המכונה בהמשך סרטי ה-"Spotlight") עושות שימוש בגישה הרצפטיבית-אנליטית. אך שפתו האמנותית של הקולנוע אינה חלק מן הדיונים, הסרטים מתפקדים כאן כ"מספקי

נושאים".⁴ מזווית של פדגוגיה קולנועית עלול להיות בכך חיסרון, אבל עבור הנחיית דיון שאינו עוסק בשפה קולנועית זהו יתרון, מאחר שאין צורך בידע בתחום לא מוכר. עם זאת, אין להתעלם לחלוטין מסגנון הסרט, כדי להימנע מתשובות נטולות הנמקה בנוסח "טוב", "ככה ככה" או "טיפשי" על השאלה איך הסרט היה. בכך עשויות לסייע שאלות מנחות לפני הצפייה בסרט, כגון: "תארו אחרי הצפייה בסרט סצנה שהרשימה או הרגיזה אתכם במיוחד" או "איזו דמות מצאה חן או לא מצאה חן בעיניכם" וכו'.⁵

המיוחד בסרטי ה-Spotlight הוא שנוצרו על ידי בני נוער וצעירים: אלה הן נקודות המבט, הדעות הקדומות והשאלות שלהם. בניגוד לסרטי לימוד קלאסיים או כתבות טלוויזיה הסרטים האלה הם בגובה העיניים של הצופים הצעירים. הדיונים שניהלו היוצרים של סרטי ה-Spotlight בזמן תהליך היצירה על יחסי גרמניה-ישראל ועל אפשרויות המחשתם הקולנועית משתקפים בסרטים ומועברים לצופים. הגישות השונות והמגוונות של סרטי ה-Spotlight משרטטות כך קשת רחבה של נושאים שאפשר לדון בהם.

4 Avventi, Carlo: „Über die Missachtung einer Kunst. Anmerkungen zur Filmbildung“, in: *merz*, Jahrgang 53, S. 48

5 Vgl. Stiletto, Stefan: *Methode Blitzlicht*, 2012. Online verfügbar: <http://www.kinofenster.de/lehmaterial/methoden/blitzlicht/>

חוברת העזר שלפניכם ממליצה לכל אחד לעשות שימוש בפעילויות הנלוות לסרטי ה-Spotlight, המרחיבות את הדיון בנושאים השונים. בפעילויות המוצעות כליווי לצפייה בסרט "The knot", שבו היוצרים מציגים את הדימוי האישי שלהם על יחסי גרמניה-ישראל, משולב גם דיון במאפיינים של סגנון קולנועי, אך על דרך השעשוע: אילו דימויים הייתם אתם בוחרים לסרטכם? השאלה הזאת אינה תובעת ממנחה הדיון או מן המשתתפים ידע מוקדם מודע בקולנוע, אבל משתמשת בידע כזה בעקיפין. על בסיס הפעילות הזאת אפשר להרחיב כל דיון בסרטי ה-Spotlight: אילו שאלות ראיון הייתם אתם שואלים? את מי הייתם בוחרים כמראיין/ת לנושא הזה? באיזה מקום הייתם מראיינים את האנשים? אילו קטעים נוספים הייתם בוחרים להעשרת הסרט? למה? שאלות אלה מעוררות את היצירתיות של המשתתפים, שכן הם אינם רק מנהלים דיון על אודות הסרט שצפו בו אלא מנסים להבינו.

הגישה האקטיבית-פרודוקטיבית

"הניסיון להבין" מתרחש מאליו במסגרת הגישה השנייה של הפדגוגיה הקולנועית, האקטיבית-פרודוקטיבית. אולם לשם כך יש צורך בהדרכה פרטנית גדולה הרבה יותר, בזמן רב יותר, בידע בטכניקה קולנועית ובשפה קולנועית, וגם הטכניקה הנדרשת חורגת מנגן-די.וי.די וממקרן.

את הגישה האקטיבית-פרודוקטיבית אפשר לכנות בפשטות "learning by doing" אולם אין משמעות הדבר שאפשר פשוט להתחיל לעשות סרטים.

הפקה של יצירות אודיו-ויזואליות עצמאיות אפשרית רק בצורה מוגבלת בלי ידע של תכנון ומחקר וכן של מאפיינים אסתטיים, דרמטורגיים וצורניים מפורשים. כמו כן חשוב להקנות ליוצרים לפני ההפקה כישורים "מעשיים", כלומר ידע כיצד להשתמש בטכניקה.

תהליך ה-learning מתרחש בעזרת הבעיות הנוצרות בזמן ההפקה של היצירה האודיו-ויזואלית (כלומר: ה-doing). אלה מחדדות את ההבנה ומפתחות את כישורי הניתוח המשתפרים כתוצאה מכך. כלומר: על פי רוב קולנוענים מתחילים שמים לב רק בשלב העריכה אם תסריט או מראיין אכן מתפקדים מבחינה דרמטורגית או אם הקלטת הקול היתה טובה. העריכה, עם זאת, חושפת איך אפשר להשפיע על הרושם הסופי שנוצר, למשל בעזרת הוספת מוסיקה או הסברי רקע. כמו כן, רצונם של המשתתפים ללמוד גדול מאוד, מאחר שהם מזדהים מאוד עם סרטם. כל מדריך או מדריכה של חילופי נוער מכירים את קשייה של קבוצה במהלך תכנית מלאה מדי - בתכנית "Spotlight on...", מנגד, לא היה גבול למרצם של המשתתפים. משלב חיפוש הנושאים והמראיינים המתאימים, בצילומים עצמם ועד העריכה - ישבו המשתתפים עד שלוש לפנות בוקר מול המחשבים כדי לסיים את הסרטים בזמן למצגת הסופית, קבוצה אחת אפילו נשארה ערה לילה שלם! אצל אחדים נבע הדבר גם מניהול זמן כושל, אולם הסיבה העיקרית הייתה התביעה העצמית ליצור סרט טוב ככל האפשר ולא סתם סרט. נוסף על כך, מוצר משותף, כאן הסרט, תובע

סיכום

לשתי הנישות, הרצפטיבית-אנליטית והאקטיבית-פרודוקטיבית, יתרונות וחסרונות. על פי רוב, תנאי הזמן והצוות קובעים את שיטת העבודה. אם אין לרשות היוצרים זמן רב, צוות גדול ואמצעים טכניים נבחרת באופן מובן מאליו השיטה הרצפטיבית-אנליטית. אבל אם מתקיימים כל התנאים לגישה האקטיבית-פרודוקטיבית, נופל הפור כמובן – לפחות עבור מחבר שורות אלה – על זו האחרונה.

אין זה חשוב באיזו שיטה תבחרו, דבר אחד ברור, לפחות לפי הבמאי הצרפתי פרנסואה טריפו: "הקולנוע הוא בית הספר האמיתי של החיים." עלינו רק להשתמש בו. בואו נתחיל!

עבודת צוות ופרויקט, המקדמת את הכישרים הקומוניקטיביים והחברתיים של המשתתפים.

לצד היתרונות הרבים אסור לשכוח כמה נקודות שכבר הוזכרו: סרטי הזרקור נוצרו במהלך חילופים בני שבועיים, מרבית הזמן עבר בייצור הסרט. פרט לשני אנשי החינוך באמצעות תקשורת שהיו אחראים לכל מה שקשור לסרטים, נדרשו גם אנשי הצוות מקוואקט ומהרשות הישראלית לחילופי נוער וצעירים לסייע לקלט התוכני הכללי. כמו כן, אסור לשכוח את הצוות הטכני, שאפשר לכל אחת מחמש הקבוצות הקטנות עבודה עצמאית עם ציוד הסרטה, הקלטה ועריכה משלה. במקביל לכל המאמץ הזה היה עליהם לנהל בעצמם שיחות עם ניצולים או להרגיש ב"live" את ההילה של אתר משמעותי מבחינה היסטורית-פוליטית – זה דבר אחר לגמרי מאשר לצפות בסרט בנושא שנעשה על ידי אחרים. ביצוע מחקר לסרט משלך הוא עיסוק מעמיק, מוחשי ומתמשך הרבה יותר מאשר דיון תיאורטי.

אנו מודים ליאן רושוף על דברי המבוא.

יאן רושוף הוא מנהל פסטיבל סרטי זכויות הילדים ומנהל בפועל של kijufi – איגוד ארצי לסרטי ילדים ונוער ברלין. בעבר עבד בתעשיית הקולנוע העלילתי והתיעודי וכיום הוא פדגוג קולנוע ותקשורת ומרצה לפדגוגיה תקשורתית. יאן רושוף מלמד עשיית קולנוע על כל היבטיו: באופן ישיר בסדנאות עם ילדים, בני נוער וצוותי חינוך או בעזרת חומרי לימוד מקוונים בנושא, כמו למשל המדריך להכנת כתבת טלוויזיה ב- schools-on.de.

סרטים ומתודות

בעמודים הבאים יוצגו חמשת הסרטים שנוצרו במהלך מפגש הנוער "Spotlight on... 50 Years Israel and Germany" עבור כל סרט יוצעו שאלות מנחות לדיון. נוסף על כך יוצגו פעילויות מתאימות להעמקת הדיון בנושאים האמורים. אפשר כמובן להוסיף שאלות ולגוון את הפעילויות. לכל סרט מצורפות גם המלצות לחומרי העשרה.

הערה על העבודה עם הסרטים:

- השאלות המנחות לסרטים מתמקדות בתוכן הסרטים. נוסף על כך אפשר לדון גם בשאלות על הסגנון הקולנועי.
- איזו סצנה הרשימה אתכם במיוחד? מה אולי הרגיז אתכם? ולמה?
- איזו דמות מצאה חן בעיניכם או לא מצאה חן בעיניכם? ולמה?
- אילו שאלות הייתם שואלים את המרואיינים? היכן הייתם עורכים את הראיונות?
- אילו קטעים נוספים הייתם בוחרים להעשרת הסרט שלכם? ולמה?

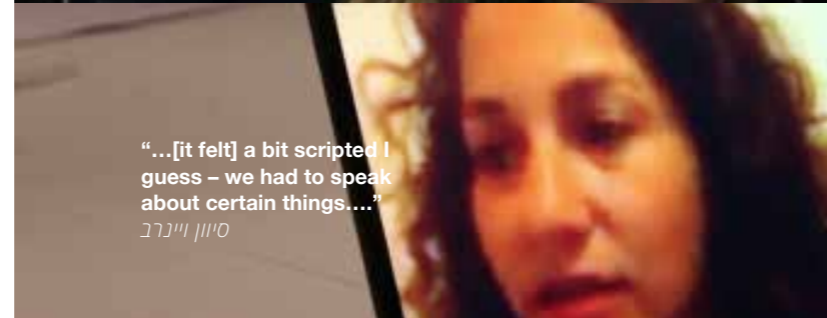
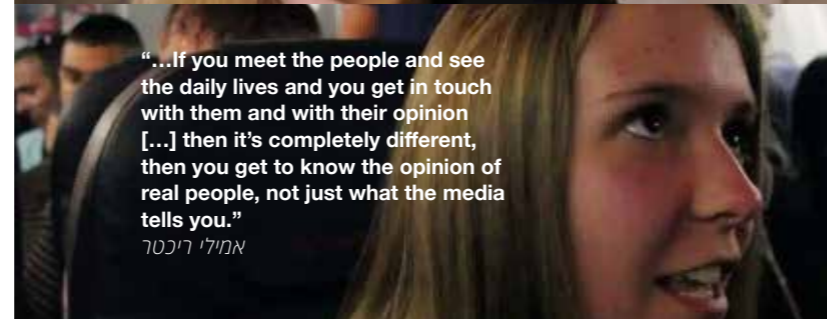
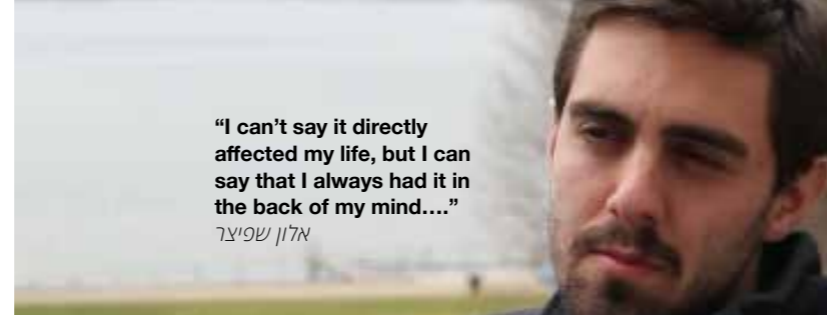

כל הסרטים וכן החומר הנלווה על אודות הפעילויות ניתנים להורדה בכתובת:
www.conact-org.de/materialien/spotlight

שאלות מנחות לסרט "60 Years of German-Israeli Youth Exchange"

- על מה הסרט? מה המסר העיקרי שלו?
- מה היה חדש בשבילך? מה היה לא צפוי? מה היה מעניין במיוחד?
- מהן חוויותיך שלך בחילופים או למה אתה מצפה מתכנית המפגש?
- האם החוויות המתוארות על ידי המרואיינים בסרט דומות לחוויותיך שלך? עם אילו אמירות של המרואיינים היית מסכים ולמה? עם אילו אמירות לא היית מסכים ולמה?
- בסרט נאמר שהיחסים בין גרמניה לישראל הושפעו גם מחילופי הנוער. האם הדבר נכון גם היום? איזה תפקיד יש לדעתך לחילופי הנוער ביחסים בין גרמניה לישראל היום?

60 Years of German-Israeli Youth Exchange

עובדות מעניינות על חילופי הנוער בין גרמניה לישראל

- בני הנוער הגרמנים הראשונים נסעו אל ישראל עשר שנים לפני כינון היחסים הדיפלומטיים.
- הזמר הישראלי הידוע שלמה ארצי השתתף בקבוצת החילופים התל-אביבית הראשונה שביקרה בקלן ב-1967.
- כל שנה מבקרות כ-300 קבוצות נוער בארץ האחרת במסגרת תכנית חילופים.
- ב-60 השנים האחרונות השתתפו לפחות 600,000 צעירים בחילופים בין גרמניה לישראל.
- למידע ולפרטים נוספים על תולדות חילופי הנוער בין גרמניה לישראל היכנסו לאתר www.Exchange-Visions.de

באמצע שנות ה-50 נסעו קבוצות הנוער הגרמניות הראשונות לישראל. עם כינון יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות בשנת 1965 גדל מספר הישראלים הצעירים המבקרים בגרמניה. מה שהחל בהיסוס ובזהירות עם ביקורים וביקורי גומלין יחידים, התפתח לכדי עמוד תווך חשוב ביחסי גרמניה-ישראל. כיום משתתפים מדי שנה כ-7,000 צעירים משתי המדינות בתכנית חילופים. ארבעת הקולנוענים הצעירים בוחנים את התפתחותם של יחסי הנוער בין גרמניה לישראל ודנים בתפקיד שיש לחילופי נוער במארג היחסים כיום. לשם כך הם נעזרים במסמכים היסטוריים, בראיונות עם משתתפים בתכניות חילופים משנים קודמות וכן באנשי צוות מנוסים. הם שואלים על מניעים ועל השפעת החילופים ומראים איזו חשיבות יש לחילופים בחייהם של המשתתפים וכן ביחסי גרמניה-ישראל ככלל.

"היחסים בין ישראל ובין גרמניה השתנו בעשורים האחרונים. אבל עדיין יש הרבה מה לעשות כדי לחזק אותם. אנחנו הוציגנו להראות שהרבה מאוד הושג בשנים האחרונות, אבל עדיין צפויה לנו עבודה רבה. הצופה אמור להזדהות עם הסרט ולקבל ממנו השראה לתרום את חלקו ליחסים בין שתי המדינות."

מרייקה, 23

מתודת "ציר הזמן" עבור הסרט "60 Years of German-Israeli Youth Exchange"

מטרותיה של הפעילות:

- התוודעות לתולדותיהם של יחסי (הנוער) גרמניה-ישראל.
- עיסוק בנקודות מבט שונות על תולדות היחסים בין גרמניה לישראל.
- חידוד ההבנה של חשיבותם המיוחדת של יחסי גרמניה-ישראל על רקע הרדיפה והרצח של יהודי אירופה בזמן המשטר הנאצי.

קבוצת היעד:

- קבוצות חילופים גרמניות-ישראליות מגיל 16

היקף הקבוצה:

- 15-30 איש

זמן:

- כ-60 עד 90 דקות

חומרים:

- כרטיסיות אירועים מוכנות מראש
- נייר דבק
- כרטיסיות הנחיה לפי שנים
- נייר דבק לציר הזמן

הערה על הפעילות:

הסרט והפעילות יכולים להתקיים בנפרד אך גם להשתלב ביחידת עבודה אחת. ביחידת עבודה משולבת העושה שימוש בסרט ובפעילות מומלץ לקיים ראשית את הפעילות ואחר כך להקרין את הסרט, כדי שהסרט לא יקדים ידיעות מסוימות על תולדות יחסי הנוער בין גרמניה לישראל הנלמדות בפעילות.

1 שיטת ציר הזמן משמשת ללימוד היסטוריה בהקשרים חינוכיים שונים. השיטה המוצגת כאן היא גרסה מותאמת לתכניות החילופים בין גרמניה לישראל. לפרטים נוספים על שיטת ציר הזמן:

Grasse, Marina: „Die Zeitstrahl-Methode in Biografie- und Geschichtswerkstätten“, in: Arbeitskreis deutscher Bildungsstätten e.V. (ed.): *Außerschulische Bildung. Materialien zur politischen Jugend- und Erwachsenenbildung* (4/2009), S. 407-411. <http://www.adb.de/download/publikationen/ab2009-4.pdf>

יכולים המשתתפים להתנועע בחדר בחופשיות ולדבר זה עם זה.

- בעל או בעלת הכרטיסייה יאספו פרטים רבים ככל האפשר על כרטיסייתם בעזרת המשתתפים האחרים: מה/מי בתמונה שעל הכרטיסייה שלי? באיזה הקשר פוליטי/חברתי אפשר למיין

בקישור הבא
www.conact-org.de/materialien/
 spotlight תוכלו למצוא אוסף של אירועים, ציטטות, תאריכים ומספרים שונים שאפשר לרשום על כרטיסיות האירועים.

הכנה:

- יש להכין מראש כרטיסיות עם אירועים, ציטטות, תאריכים, מספרים ועובדות על יחסי (הנוער) גרמניה-ישראל. אין לציין מספרי שנים על כרטיסיות האירועים.
- יש לפרוש את ציר הזמן על הרצפה או על הקיר. אפשר להשתמש לשם כך בנייר דבק. לחלוקה הפנימית של ציר הזמן אפשר להשתמש בכרטיסיות הנחיה שעליהן מספרי שנים: שנות ה-50, שנות ה-60, עד שנות ה-2010.

מהלך הפעילות:

- הניחו את כרטיסיות האירועים המוכנות מראש על יחסי (הנוער) גרמניה-ישראל במרכז החדר כשהן מכוסות.
- כל אחד מהמשתתפים ימשוך כרטיסייה אחת או שתיים ממרכז החדר בהתאם למספרן של כרטיסיות האירועים ושל המשתתפים.

עבודה קבוצתית (כרבע שעה)

- המשתתפים יתבקשו לשוחח זה עם זה על כרטיסיות האירועים שמשכו. במהלך הפעילות

חומרי העשרה

- **קונאקט - מרכז תיאום לחילופי נוער בין גרמניה לישראל: *Moving Moments Connecting for Life*...**, חילופי הנוער בין גרמניה לישראל הלכה למעשה, ריינברייטבך 2015.
http://www.conact-org.de/fileadmin/user_upload/pdf/Moving%20Moments%20Connecting%20For%20Life_hebrew.pdf
אסופת מאמרים ותוצאות מחקרים מ-60 שנים של ניסיון בחילופי הנוער בין גרמניה לישראל.
- **קונאקט - מרכז תיאום לחילופי נוער בין גרמניה לישראל: *50 שנים יחסים דיפלומטיים גרמניה - ישראל / 60 שנים חילופי נוער גרמניה - ישראל***, לותרשטאדט ויטנברג 2015.
תאריכים, מספרים, עובדות וראיונות על אודות 60 שנים של חילופי נוער בין גרמניה לישראל.
- **www.Exchange-Visions.de**
אתר אינטרנט אינטראקטיבי העוסק בתולדות קשרי הנוער בין גרמניה לישראל. האתר מאפשר לארגונים שותפים משתי המדינות להעלות לרשת תמונות, דו"חות, מסקנות וסיפורים מתכנית החילופים שלהם.
- **www.de50il.org**
אתר היובל לחמישים שנה לכינון יחסים דיפלומטיים בין גרמניה ובין ישראל.

אפשרות נוספת:

שבוע או שבועיים לפני הפעילות אפשר לחלק למשתתפים את המשימה הבאה: "חפשו עובדה על יחסי גרמניה-ישראל שלדעתכם אינה ידועה לאף אחד אחר בקבוצה." אז יוכלו המשתתפים להציג גם את העובדה שחיפשו בכוחות עצמם במקביל לכרטיסיות האירועים שהוכנו מראש. כך יעסקו המשתתפים בנושא באופן עצמאי עוד לפני המפגש.

את העובדה/ציטטה שלי? לאיזו שנה מתאימה העובדה/ציטטה שלי?

- מנחה הפעילות יכול/ה לסייע כאשר המשתתפים מתקשים למיין מאורע/ציטטה/עובדה.

עבודה משותפת על ציר הזמן (כ-45 עד 60 דקות)

- לבסוף תיערך עבודה משותפת על ציר הזמן באופן כרונולוגי - החל בשנת 1945 וכלה בהווה.
- כל המשתתפים יציגו את כרטיסיות האירועים שלהם, יספרו על פרטי המידע שאספו וישבצו אותן על ציר הזמן בסדר כרונולוגי ככל האפשר.
- את פרטי המידע שיספקו המשתתפים יכול/ה המנחה לקשר זה לזה ולמקם בהקשר היסטורי רחב יותר.

שאלות מנחות לסרט "Lost in Perception?":

• על מה הסרט? מה המסרים העיקריים שעושי הסרט מבקשים להעביר?

• איך תיארת לך את הארץ האחרת? האם התאימו הדימויים שבסרט למה שפגשת בארץ האחרת?

• **"Stereotypes are mostly associated with the past"**
אומר האיש בחולצה המשובצת בכחול-לבן. (דקה 2:24)

• מה עמדתך בנידון? באיזו מידה משפיע זכר השואה על הדימוי העכשווי שיש לנו על האחר? האם יש לך דוגמאות?

• מה חייב להיעשות בגרמניה ובישראל כדי להפריך סטראוטיפים על האחר ולמגרם? מה אפשר לעשות כדי שלא ייווצרו סטראוטיפים מלכתחילה?

• "למרות קשיים רבים העומדים בפני שתי המדינות, רצינו להראות את הייחוד שביחסים בין גרמניה לישראל ולהעז להביט בתקווה אל העתיד."
אניקה, 26

Lost in Perception?

אילו דימויים יש לישראלים על גרמניה? איך מסתכלים גרמנים על ישראל? כיצד משפיע הזיכרון הקולקטיבי של השואה על האופן שבו אנו תופסים את האחר? בשא- לות האלה עוסקים ארבעת הקולנוענים הצעירים. הם פונים בשאלות אל העוברים והשבים בתל אביב, ירושלים ובברלין ומשוחחים עם מומחים ומומחות. הראיונות השונים מספקים מבט עשיר ואותנטי על הדימויים והסי- לופים הקיימים בתפיסות של גרמנים וישראלים אלה על אלה. בחלק השני של הסרט מסווגים הרשמים שנאספו ומנותחים באופן ביקורתי. לבסוף, על בסיס הרשמים האלה, מוצגות טענות על התפיסה הסלקטיבית בהקשר הגרמני-ישראלי.

• "בחרנו נושא שנראה לנו מהותי בקשר בין ישראלים לגרמנים. לשמחתנו או לצערנו, הקשר הזה כנראה לא יוכל להיות לעולם נייטרלי באמת, אבל במקום לנסות להתכחש לעובדה זו, יש לנסות להבין אותה ולהכיל את המורכבות שלה."
ליאל, 19

פעילות "עיתון הקיר" עבור הסרט "Lost in Perception?"

מטרות הפעילות:

- להתוודע לקיומם של דימויים מושרשים קודמים
- לזהות סטראוטיפים והכללות
- להציב מראה מול הדעות הקדומות של המשתתפים
- לדון בתפקידם ובמנגנוניהם של סטראוטיפים ושל דעות קדומות
- להפריך סטראוטיפים ודעות קדומות – לחזק תפיסה של ריבוי ושל שונות אינדיבידואלית

תיאור:

- המשתתפים יחולקו לקבוצות קטנות ויתבקשו לגזור מעיתונים ומכתבי עת גרמניים וישראליים תמונות וכתורות בנושאים "טיפוסי לגרמניה" ו"טיפוסי לישראל" וליצור מהן קולאז'. כך ייווצר פסיפס של דימויים וסילופים קיימים בהקשר הגרמני-ישראלי. אחר כך ייערך דיון משותף בשאלות הבאות: אילו דימויים לדעת המשתתפים עשויים להיות נכונים או שגויים, עד כמה מייצגים הקולאז'ים את הריבוי שבשתי החברות, אילו דימויים חסרים בקולאז'ים ומדוע מתפתחים בקרב החברה האחת דימויים מסוימים על החברה האחרת.

קבוצת היעד:

- קבוצות גרמניות-ישראליות מגיל 16 בזמן תכנית חילופים

גודל הקבוצה:

- 15-30 משתתפים

משך:

- כ-60 עד 90 דקות (כולל דיון בסרט)

חומרים:

- עיתונים/כתבי עת/מגזינים משתי המדינות
- גיליונות נייר גדולים
- דבק, מספריים, טושים

הערה לפעילות:

לפני הדיון בשתי השאלות האחרונות אפשר לצפות יחדיו בסרט. כך יתוסף לדיון המסכם עוד גירוי תוכני.

מהלך הפעילות:

עבודה בקבוצות קטנות (כ-40 דקות)

- ראשית יש לחלק את המשתתפים לקבוצות קטנות בנות כ-4 עד 6 איש. יש להקפיד שבכל קבוצה יהיו הן גרמנים והן ישראלים.
- כל קבוצה קטנה תקבל שני גיליונות נייר, מספריים, דבק וטושים.
- המשתתפים הגרמנים בקבוצה יזונו בשאלה הבאה: "מה עולה בדעתך כשאתה חושבת על ישראל?"
- המשתתפים הישראלים יקבלו את השאלה ההפוכה: "מה עולה בדעתך כשאתה חושבת על גרמניה?"
- המשתתפים יגזרו תמונות וכותרות מן העיתונים ומכתבי העת ביחס לשתי השאלות. החומרים הגזורים יחוברו לכדי קולאז'ים על גיליונות הנייר. משתתפים גרמנים וישראלים באותה קבוצה יכולים כמובן לשוחח בעת העבודה כדי למיין מבחינה תוכנית את התמונות ואת הכותרות שאספו.

הכנה:

- יש לאסוף עיתונים וכתבי עת שונים בגרמניה ובישראל עוד לפני תחילת המפגש. מומלץ לאסוף עיתונים וכתבי עת שונים ככל האפשר מבחינת הסגנון העיצובי והצביון הפוליטי.
- יש להניח את העיתונים ואת כתבי העת במרכז החדר.
- כתוצאה מן העבודה בקבוצות הקטנות ייווצרו על ידי כל קבוצה שני קולאז'ים. קולאז' אחד שייצרו המשתתפים הישראלים בנושא "טיפוסי לגרמניה" וקולאז' שני שייצרו המשתתפים הגרמנים בנושא "טיפוסי לישראל".

סטראוטיפים - מועילים או בעייתיים?

תהליך התיגוג הוא אחד התהליכים הטבעיים של עיבוד מידע אנושי. באמצעות התיגוג אפשר לעבד בפשטות מידע מורכב חדש. מטרת הפעילות היא לחשוף את דרך החשיבה של "מיון במגירות" הנוצרת כך ולשקפה. כך אפשר לבחון דימויים בעייתיים ולהחליף דימויים מפושטים בייצוגים מורכבים יותר.

חומרי העשרה:

• **Amadeu Antonio Stiftung: Kritik oder Antisemitismus? Eine pädagogische Handreichung zum Umgang mit israelbezogenem Antisemitismus, Berlin 2015.** http://www.amadeu-antonio-stiftung.de/w/files/pdfs/handreichung_antisemitismus_internet.pdf

חברת עזר על תופעת האנטישמיות כלפי ישראל, הכוללת המלצות לפעילויות חינוכיות.

• **Bertelsmann Stiftung: Deutschland und Israel heute Verbindende Vergangenheit, trennende Gegenwart?, Gütersloh 2015.** <https://www.bertelsmann-stiftung.de/de/publikationen/publikation/did/deutschland-und-israel-heute/>

מחקר הכולל ממצאים אמפיריים מקיפים על ההיבטים השונים של יחסי גרמניה-ישראל.

• **Bundeszentrale für politische Bildung/bpb (Hg.): „Gegenseitige Wahrnehmungen. Israelische Deutschlandbilder – Deutsche Israelbilder“, in: Aus Politik und Zeitgeschichte (APUZ 6/2015), S. 14–23.** <http://www.bpb.de/apuz/200025/gegenseitige-wahrnehmungen>

דוד ויצטום וזילקה טמפל דנים בשני מאמרים על הדרך שבה גרמנים וישראלים תופסים אלה את אלה.

• **נורברט קרון ועמיחי שלו (עורכים): לא נשכח, נצא לרקוד. סופרים ישראלים וגרמנים כותבים על הארץ האחרות. אפיק 2015.**

אסופה של קטעי פרזזה אישיים מאוד בחלקם, פרי עטם של סופרים מגרמניה ומישראל.

דיון בקבוצה

• הקבוצות הקטנות יתבקשו להציג את הקולאז'ים שיצרו בפני כל הקבוצה. השאלות הבאות עשויות לסייע להצגת המסקנות העולות מן הקולאז'ים:

• אילו דימויים או נושאים מצויים בקולאז'?

• האם משתתפים שונים הוסיפו לקולאז' דימויים או נושאים שונים?

• האם המשתתפים שוחחו בזמן העבודה על הקולאז'ים על אודות הדימויים או הנושאים שמצאו? האם היו לגרמנים ולישראלים דעות שונות על דימויים או על נושאים מסוימים או האם היו תמימי דעים? מה הייתה מסקנת שיחתם על הדימויים או הנושאים המסוימים?

אחרי שכל הקבוצות הקטנות הציגו את הקולאז'ים שיצרו תדון כל הקבוצה בדימויים ובנושאים המופיעים בקולאז'ים. על הדיון הזה להתמקד בבחינה ביקורתית של דימויים מפושטים של האחר ובניתוח של תפקידים ומנגנונים אפשריים של דימויים מושרשים. אפשר לנהל את הדיון בעזרת השאלות הבאות:

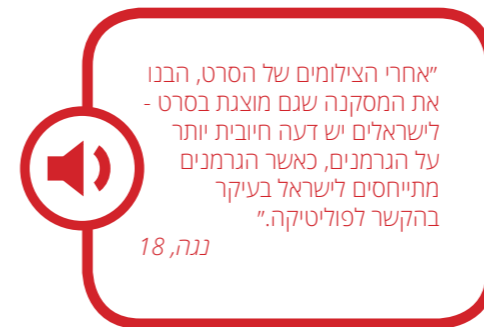
• מה אתם חושבים על הקולאז'ים? מה עולה בדעתכם למראיתם? אילו תחושות עולות בכם כשאתם מתבוננים בהם?

• עד כמה מייצגים הקולאז'ים תמונה מציאותית של החברות שלנו? האם הריבוי והמגוון של החברות שלנו מיוצג בקולאז'ים? מהם חסרם דימויים או נושאים מסוימים בקולאז'ים? למה?

• מהי הבעייתיות של דימויים מושרשים? האם אתם מוצאים גם בקולאז'ים שלנו דימויים או נושאים בעייתיים? האם אנשים מישראל או מגרמניה רואים את עצמם כפי שהם מיוצגים בקולאז'ים? האם המשתתפים מזהים את עצמם בקולאז'ים?

• איך נוצרים הדימויים המושרשים? אילו תפקידים ומנגנונים יש לדימויים מושרשים בחברות שלנו?

• מה ביכולתנו לעשות כדי להיאבק בדימויים שגויים, שליליים או חלקיים של האחר.

שאלות מנחות לסרט "Let's talk"

- על מה הסרט?
- מה לדעתכם הסיבה לכך שהדור הראשון של קורבנות ומבצעים, שחזו משרם את ההיסטוריה, דיברו מעט מאוד על חוויותיהם? מדוע הדבר קל יותר לדורות שאחריהם?
- **"Through the Eichmann Trial, where evidence was given, the German youth started finding out about the past. This also goes for the Israeli youth."** (דקה 2:38). משפט אייכמן, שנערך בשנת 1961, היה עבור האנשים בזמן ההוא מאורע שהעיר את העניין במה שאירע בין 1933 ובין 1945. איזה מאורע היה עבורכם עילה לעסוק באופן מעמיק בהיסטוריה?
- **"I would say young people today ask questions."** (דקה 4:47) האם כבר חקרתם פעם את ההיסטוריה המשפחתית שלכם? מה גיליתם? האם אתם יכולים ורוצים לחלוק את גילוייכם במסגרת הזאת?
- **"It's [the history] vivid in many sectors of the society and I think it is also the basement of participation today to know about this history."** (דקה 5:58) מה אתם חושבים על האמירה הזאת? מהם האתגרים הניצבים בפנינו כיום בבואנו לזכור ולהנציח את תולדות הנאצים והשוואה? אילו צורות של זיכרון יש? מה נראה לכם חשוב במיוחד עבור הזיכרון? אילו צורות הייתם בוחרים לשם כך?

"בחרנו בנושא הזה מפני שבמהלך מפגש הנוער ראינו את הסרט 'הדירה' של ארנון נולדפינגר. הסרט הזה מספר את סיפורה של סבתו של הבמאי, שברחה מגרמניה, ואת דרכה של המשפחה להתמודד עם הסיפור הזה. [...] התופעה הזאת ריתקה אותנו ורצינו לגלות עוד עליה."

מנאל, 19

Let's talk

איך סופרו מאורעות השואה בדורות השונים בקרב משפחות בגרמניה ובישראל? האם בני המשפחה דיברו על כך בכלל? אילו נקודות תפנית היו בתפיסה הציבורית? הקולנוענים הצעירים מעלים שאלות אלה ואחרות בסרטוני התעודה שלהם. בחיפושם אחר תשובות הם שוחחו עם עדים מן התקופה, עם משתתפים בתכניות חילופי נוער קודמות וכן עם אנשי חינוך מתחום עבודת הזיכרון. באמצעות שילוב של תמונות היסטוריות, קטעים מסרטים וסצנות וראיונות שצילמו בעצמם הם מתחקים

מידע רקע: משפט אייכמן

המשפט נגד אדולף אייכמן, שהיה מן האחראים העיקריים לאמצעי הגירוש והרציחה של יהודי אירופה בזמן המשטר הנאצי, נערך בירושלים בשנת 1961. בסופו נגזר על אייכמן גזר דין מוות.

המשפט, ששודר ברדיו ובטלוויזיה, משך תשומת לב בינלאומית אך עורר עניין בעיקר בגרמניה ובישראל והעלה את רצח יהודי אירופה לתודעה הציבורית.

כתוצאה מכך התנהלו בגרמניה משפטים נוספים. בישראל היווה המשפט הזה את נקודת המוצא לשיח חברתי נרחב על פשעי הנאצים ועל קורבנותיהם. בעקבותיו היו תולדות הנאצים למוקד מחקרים עיוניים רבים ולנושא הנלמד בבתי-הספר בשתי המדינות.

פעילויות לעבודה ביוגרפית (משפחתית) על הסרט "Let's talk"

מטרות הפעילויות:

- בהווה שלנו העבר נוכח כל העת – באופן לא מודע, מודחק או אפילו מופגן. העבר משתרבב אל מה שאנו עושים ומה שנעשה. זה יכול להיות מטריד אבל גם מרגיע, כי כך איננו נאלצים להתאמץ לבנות מחדש את יחסנו לעבר, הוא תמיד כבר שם. במובן זה אין להבין עבודה על ביוגרפיה משפחתית כניסיון להכניע בכפייה, אלא כפעולה משחררת של מפגש עם העצמי ועם הזר. המטרה היא לצאת למסע תגליות עם בני הנוער והצעירים ולאפשר להם להכיר את קשריהם שלהם לתולדות משפחתם ולתולדות זולתם ועל בסיס זה לגבש את הקשרים האלה באופן מודע.

- במפגשים דו-צדדיים יכולה העבודה על ביוגרפיה משפחתית לעזור להכיר (ולפעמים גם להבין) זה את זה ולאפשר להגיע למישור עמוק יותר. הלא מודע עולה אל מישור המודע, ההווה מתברר מתוך העבר וכך גם נעשה גמיש יותר. כדי לא להעמיס על המשתתפים יש להישאר מודעים לכך שזיכרון תמיד קשור למוסכמות ולנאמנויות פנים-משפחתיות ופוליטיות-חברתיות. לכן אי אפשר להעריך אם עבודה ביוגרפית (משפחתית) עלתה יפה על סמך כך שהרבה ככל האפשר

קבוצת היעד:

קבוצות חילופים גרמניות-ישראליות מגיל 15

גודל הקבוצה:

עבודה ביוגרפית דורשת אווירה של אמון ולכן אין לעשותה בקבוצות גדולות מדי. מספר משתתפים של כ-5 עד 15 צעירים הוא אידיאלי.

משך:

עבודה ביוגרפית דורשת זמן. גם אם משכן של פעילויות יחידות אינו עולה לפעמים על שעה, יש לתכנן מראש זמן מספיק לעיבוד החומר לאחר הפעילות וגם לחזרה על תוצאות העבודה במהלך הסמינר.

"יצא לאור". דווקא במפגשים דו-צדדיים חשוב הרבה יותר לעזור למשתתפים להתוודע ל"מפות הפנימיות" שלהם, שעל בסיסן הם פועלים. אם "המפות הפנימיות" האלה עולות אל פני השטח, אפשר בעת הצורך להתאימן ולשנותן. המשתתפים מתוודעים כך לעצמם כמעצבים פעילים של תהליכים אינטר-גנרטיביים.

תנאים מקדימים:

- על מנחי הסדנה להכיר באופן מעמיק את הביוגרפיות המשפחתיות שלהם עצמם. הם אינם צריכים לחקור את סיפור המשפחה האישי

שלהם לפרטיו, אולם עליהם להיות מודעים לחוויות הכואבות אך המשחררות הכרוכות בעיבוד כזה. על רקע המרחב החווייתי של מנחי הסדנה יכולים המשתתפים להיפתח כלפי עצמם וזה כלפי זה. נוסף על כך אפשר לראות בניתוח המעמיק של המעורבות האישית תנאי מקדים חשוב להימנעות מפרשנויות ושיפוטים כלפי המשתתפים.

- אפשר לעודד ולתמוך בהבעת עניין בביוגרפיה המשפחתית האישית אבל אין לכפותה באופן פדגוגי. על פי רוב חשים בני נוער ומבוגרים ברגע הנכון עבורם לשאול שאלות ולחפש תשובות.

- עבודה על ביוגרפיה משפחתית יכולה להיעשות בקבוצות חד-צדדיות או דו-צדדיות – הדבר החשוב הוא להכיר היטב את התנאים המקדימים

השונים ולהתחשב בהם מבחינה תוכנית ומתודית.

- בתחילת (!) הסדנה יש להבהיר כללים. ביניהם: כל מה שנאמר במסגרת הסדנה הוא חסוי ונשאר בחדר. המשתתפים מציבים את גבולותיהם שלהם ומכבדים את גבולותיו של הזולת. נוסף על כך יש לציין שמטרת העבודה הביוגרפית בקבוצה אינה התערטלות אלא יצירת סביבת שיחה משותפת ופרודוקטיבית.

אנו מודים לאלינה זל שסייעה לנו בשיטות הפעולה לעבודה ביוגרפית(משפחתית).

אלינה זל נולדה ב-1986, למדה תיאולוגיה אוונגלית ומשתתפת בתכנית הכשרה לכמורה. זמן רב עבדה בארגון "אות הכפרה והשלום" ורכשה שם ניסיון רב בעבודה ביוגרפית. דגשי עבודתה הם הדיאלוג היהודי-נוצרי ואנטישמיות.

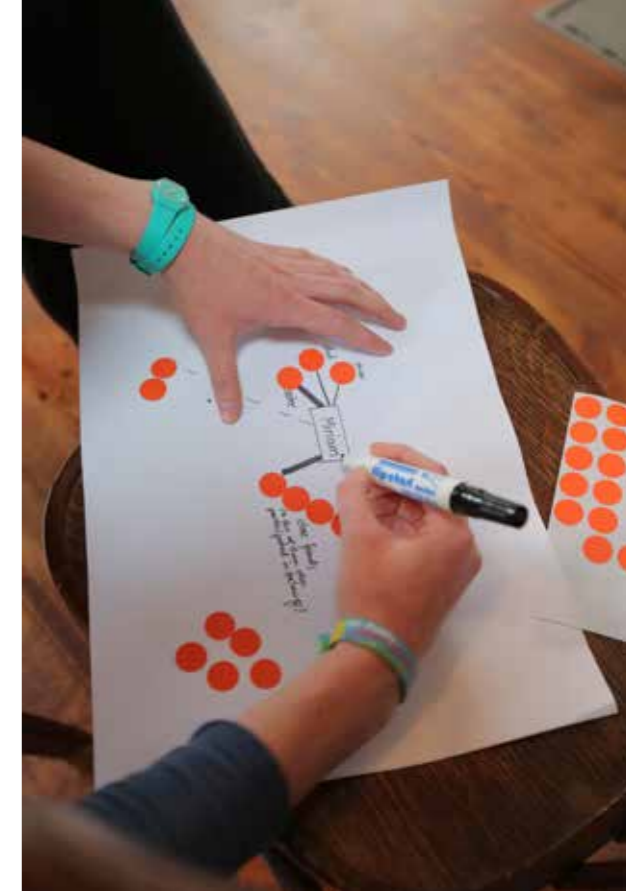
פעילות "תולדות השם שלי"

משך:

- כ-30 עד 45 דקות (לפי מספר המשתתפים)

מהלך הפעילות:

- כל המשתתפים מתבקשים להציג את עצמם בפני הקבוצה בעזרת "תולדות שמו/שמה" ולענות על השאלות הבאות:
- מה את/ה יודע/ת על המשמעות ועל המקור של שמך?
- מדוע נתנו לך הוריך/הוריך את שמך הפרטי?
- האם שמך מוצא חן בעיניך/בעיניך?
- האם יש לך כינוי חיבה?

הערה לפעילות:

- הפעילות הזאת מתאימה היטב להיכרות בין המשתתפים או כפעילות חימום.
- בנוסף אפשר גם לשאול גם על שמות המשפחה. כך ייווצרו שיחות ראשונות על תולדות המשפחות. שמות משפחה מבהירים גם רקע של הגירה ונתקים ביוגרפיים.

פעילות "נחיל דבורים" על היבטיה השונים של העבודה הביוגרפית המשפחתית

משך:

כ-60 עד 90 דקות

לכנס/ להעלות לדין במשפחתכם/ שוחחו על חוויותיכם/ בהקשר זה.

מהלך הפעילות:

המשתתפים מתחלקים לקבוצות קטנות (ארבעה משתתפים לכל היותר), המתחלפות לפי שאלות שונות. לחברי הקבוצה יש עשר דקות לשוחח ביניהם על כל שאלה. שתי הדקות האחרונות ינוצלו כדי להבהיר נקודות דמיון אפשריות בקרב הקבוצה.

קבוצה 1: על אילו אנשים או על איזה צד במשפחה (צד האב או צד האם) אתם/ יודעים/ות יותר? אילו סיפורים אתם/ מכירים/ות יותר? מה עשויה להיות הסיבה לכך? ספרו על כך זה לזה.

קבוצה 2: עם מי הכי קל לכם/ לדבר על תקופת הנאציזם במשפחתכם/ ספרו על כך זה לזה. מה מאפיין את האנשים או את השיחות האלה?

קבוצה 3: אילו נימוקים ואילו נימוקי נגד עולים בדעתכם/ לדין בנאציזם? אספו אותם. האם יש לכם/ חוויות אישיות בנידון?

קבוצה 4: האם יש שאלות הנוגעות לנאציזם או לנושאים הקשורים בנאציזם שלא קל או אפילו קשה

לסיכום ייערך דיון בקבוצה המלאה. השאלות הבאות עשויות לסייע:

- מה חוויתם בשעה האחרונה?
- מי רוצה לספר על כך?

חומרי העשרה:

- גולדפינגר, ארנון (במאי): הדירה, גרמניה/ישראל 2011.

סרט תיעודי מאת ארנון גולדפינגר, שאחרי מות סבתו מתחקה יחד עם אמו אחר עקבות המשפחה וחושף צדדים לא מוכרים בתולדותיה.

- **Pressler, Miriam: Die Zeit der schlafenden Hunde, Weinheim 2003.**

רומן על סיפורה של יוהאנה, בת למשפחה המנהלת בית אופנה מצליח שהשתייך במקור למשפחה יהודית. האם על יוהאנה לשתוק או לעמת את משפחתה עם שאלות מטרידות?

- **Völter, Bettina: „Rekonstruktive Methoden als Prozessbegleiter. Anleitung zum biografischen Arbeiten in einer Organisation der politischen Jugendarbeit“, in: Giebeler, Cornelia/Fischer, Wolfram/Goblirsch, Martina/Miethe, Ingrid/Riemann, Gerhard (Hgg.): Fallverstehen und Fallstudien. Interdisziplinäre Beiträge zur rekonstruktiven Sozialarbeitsforschung, Band 1, Opladen 2007, S. 193-204.**

מאמר עיוני של הפוליטולוגית והמטפלת המשפחתית פרופ' בטינה פלטר, הכולל רעיונות והצעות תוכניות לעבודה על ביוגרפיה משפחתית.

- **Welzer, Harald/Moller, Sabine/Tschuggnal, Karoline: Opa war kein Nazi. Nationalsozialismus und Holocaust im Familiengedächtnis, Frankfurt am Main 2002.**

תוצאות של מחקר שנערך על האופן שבו גרמנים זוכרים את העבר הנאצי, כיצד הם מדברים על כך ומה הם מספרים לדור הילדים והנכדים.

שאלות מנחות לסרט "The Knot"

- על מה הסרט? מה מייצגות הנעליים? מה הן מסמלות?
- **"These other shoes didn't think that Jonathan and Alex should be friends. They said the most ridiculous thing about Alex' ancestors."** (דקה 1:50)
מה יכולים להיות אותם דברים "מגוחכים" מן העבר?
- **"And although Jonathan received many letters from Alex, he felt as he could never quite forgive him."** (דקה 4:05)
"Surprised Jonathan realized that Alex really was sorry and regretted his ancestors' deeds. [...] So he decided to forgive him." (דקה 4:52)
המושגים "אשמה" ו"מחילה" משחקים בסרט הקצר הזה תפקיד מרכזי. האם הם מתאימים כאן בעיניך/ בעינייך? אם כן, מדוע? אם לא, באילו מושגים היית בוחרת/ת להשתמש? כיצד צריכה חברה להתמודד עם עברה לדעתך?
- **"Alex and Jonathan both became aware that the past will always tie them to each other. Even though it's hard to be tied they found a way to walk together into a better future."** (דקה 5:18)
העזו להביט אל העתיד: איך יתפתחו היחסים בין גרמניה ובין ישראל בעשר השנים הבאות? מה יהיה תפקידו של זיכרון העבר המשותף בהתפתחות הזאת?

The Knot

"The Knot" מספר את סיפורן של שתי נעליים מיוחדות, אלכס ויונתן, החוות יחדיו הרפתקאות רבות ורגעי אושר. יום אחד מתגלים דברים איומים מן העבר והשתיים מתרחקות זו מזו. הקשר ביניהן ניתק לשנים רבות. האם ישובו אי פעם להיות חברות?

"כשהוצעו הרעיונות לסרטים התלבטתי באיזה רעיון לבחור. כולם היו מעניינים ומרתקים כאחד, אך לבסוף בחרתי להצטרף לקבוצת "הנעליים" מכיוון שראיתי הרבה יצירות ברעיון וניסיון לצאת מהקופסה. הדרך שבה בחרנו לספר את הסיפור תוך מתן דגש על המשמעות הסמלית של הנעליים היא ללא ספק דרך מסקרנת ומרעננת. ניסינו להוציא את עצמנו לגמרי מהתמונה, ולהשתמש בסמלים. וכשאני מסתכלת על זה מבחוץ אני מוצאת את זה עוצמתי ביותר. הצלחנו לוותר על הצורך להיות נוכחים בתמונה."

שמיה, 19

"ניסינו להראות כי להיסטוריה יש השפעה גדולה על היחסים בין המדינות ולהדגיש שלא ניתן להדחיק אותה. ההיסטוריה נמצאת במרכז ובכדי להדק את הקשר ביננו עלינו לתמך סביבה."

אור, 19

קבוצת היעד:

- קבוצות חילופין גרמניות-ישראליות מעל גיל 15

גודל הקבוצה:

- 15-30 משתתפים

משך:

- 60 עד 90 דקות

חומרים:

- ניירות בצבעים שונים, נייר קרפ, בריסטולים, טושים, צבעים
- מדבקות (פרחים, עננים, שמש, כוכבים, סמיילי...)
- מילים מוכנות מראש

responsibility, Holocaust, Shoah, National Socialism, Nazi, Jew, non-Jew, racism, anti-Semitism, democracy, tolerance, diversity, humanity, courage,

פעילות "מהו הדימוי שיש לך על היחסים בין גרמניה לישראל?" עבור הסרט "The Knot"

מטרות הפעילות:

- עידוד היצירתיות
- התוודעות לפרספקטיבה האישית על היחסים בין אנשים מגרמניה ומישראל והפיכתה למודעת
- דיון בעמדות שונות בנוגע ליחסים בין גרמניה לישראל, בעיקר על רקע הנאציזם

תיאור:

- הקולנוענים הצעירים מציגים בסרטם את הדימוי שיש להם על היחסים בין גרמניה לישראל. כעת יש לאפשר למשתתפים להתוודע לדימוי שיש להם על יחסים אלה ולהציגו באופן אמנותי.

הכנה:

- יש להניח עבור המשתתפים חומרים מספיקים לציור וליצירה. מומלץ להשתמש בנייר צבעוני, בריסטולים, נייר קרפ צבעוני, צבעי ציור, צבעי שעווה, דבק, מדבקות, טושים, מספריים, חפצים יומיומיים כגון גילי נייר טואלט ריקים.
- יש להכין מראש פתקי נייר שעליהם רשומות מילים שונות באנגלית (אפשר גם בגרמנית או בעברית), למשל: Israel, Germany, expectations, joy, mourning, sadness, anger, religion, guilt, expiation,

The Knot

This is Alex. Alex is a shoe. And this is Jonathan. He is also a shoe. Since they were little they did everything together and despite they are different, Alex and Jonathan are best buddies. They take every step in their lives with the other one. So many adventures and happy moments together – it looked like nothing could ever separate them.

But one day another pair of shoes stopped by. These other shoes didn't think that Jonathan and Alex should be friends. They said the most ridiculous thing about Alex' ancestors. Both thought this was the most absurd thing they've ever heard. The two friends kept hearing the same thing over and over again. Finding it hard to believe they both knew this was in fact the truth. And that truth was the only thing that stood between them. One morning Jonathan woke up and Alex wasn't there no more.

Feeling ashamed of his ancestors' behavior Alex couldn't look in Jonathan's eyes anymore. Jonathan was shocked. How could Alex' ancestors do such a terrible thing? From that moment the happy memories started to fade away and there was just sorrow. Living along with other shoes wasn't that easy but it was inevitable.

The years past and it was clear to both shoes that nothing would ever feel quite the same. And although Jonathan received many letters from Alex he felt as he could never quite forgive him.

One day Jonathan decided to travel in order to better figure out his past. And suddenly he saw Alex. Surprised Jonathan realized that Alex really was sorry and regretted his ancestors' deeds. Jonathan knew that Alex would never harm him in no way. So he decided to forgive him.

Alex and Jonathan both became aware that the past will always tie them to each other. Even though it's hard to be tied they found a way to walk together into a better future.

חומרי העשרה

- **Kloke, Martin: „Deutsch-Israelische Beziehungen“ in: Bundeszentrale für politische Bildung: *Informationen zur politischen Bildung – aktuell* (27/2015), Bonn 2015.**

חוקר מדע המדינה ומדעי החברה מרטין קלוקה סוקר 50 שנים של יחסים בין גרמניה לישראל.

- **פוקס, איתן (במאי): ללכת על המים, גרמניה/ישראל 2004.**

סרט עלילתי שבו סוכן מוסד יוצא ללכוד נאצי גרמני זקן ולשם כך מתיידד עם נכדיו.

- **עיריית ירושלים/קונאקט/מועצת הנוער הבווארית: לזכור יחד – לבנות גשרים. מאדם לאדם. בין עבר לעתיד, מינכן 2014.**

חוברת עזר לזיכרון והנצחה במפגשי נוער ותלמידים גרמניים-ישראלים.

לבסוף ייערך דיון מסכם שיתייחס לתוצאות העבודה בקבוצות הקטנות.

- מה דעתכם/על הקולאז'ים שלכם/מה הדבר הראשון שעולה בדעתכם/למראהו?

- איך התנהלה העבודה על הקולאז'ים? האם היו דיונים בין חברי הקבוצה? אם כן, על מה?

- מהם ההבדלים בין הקולאז'ים של הקבוצות השונות? מה הדמיון ביניהם?

- איך לדעתכם ייראו הקולאז'ים עוד עשר שנים?

security, freedom, hate, friendship, economy, culture.

- אפשר להכין גם פתקים נוספים שעליהם יכתבו המשתתפים מילים אחרות.

- כדאי לפרוש נייר עיתון או מצע אחר לציור וליצירה.

מהלך הפעילות:

- המשתתפים יתבקשו להביע את מחשבותיהם על השאלה הבאה ולפי הצורך אף לנסחן בכתב: איזה דימוי יש לך על היחסים בין גרמניה ובין ישראל, בייחוד על רקע העבר המשותף?

- לאחר מכן תחולק הקבוצה לקבוצות קטנות של שניים עד ארבעה משתתפים. יש להשגיח שבכל קבוצה יהיו הן משתתפים גרמנים והן משתתפים ישראלים.

- בקבוצות הקטנות ישוחחו הצעירים על מחשבותיהם בנוגע לשאלה הנקובה למעלה. לבסוף תעצב כל קבוצה קולאז' כתשובה על השאלה. להכנת הקולאז' יוכלו להשתמש בכל החומרים העומדים לרשותם.

- כל קבוצה תציג את תוצאת העבודה המשותפת ותסביר את המרכיבים השונים ואת משמעותם בקולאז' שיצרה.

אוסף מגוון של מילים עבור פתקיות הנייר ניתן למצוא בקישור הבא: www.conact-org.de/materialien/spotlight

שאלות מנחות לסרט "Let's have fun together!"

- על מה הסרט? מהו המסר העיקרי שלו?
- "so let's have fun", אומר יונתן במטוס (דקה 1:33). מהי לפי דעתך המטרה של תכנית חילופים?
- מה מאפיין עבורך תכנית טובה בחילופי נוער בין גרמניה לישראל?
- אילו אתרים הייתם רוצים להראות לאורחיכם הגרמנים/הישראלים בחילופים עתידיים?
- אילו חלקי תכנית היית רוצה לשלב בתכניות חילופים עתידיות?

⚠ השאלות המנחות לסרט יכולות להתאים לסיכום ולהערכת תכנית החילופים. הממונים על תכנית החילופים יכולים לזכות כך בתובנות חשובות עבור תכנון התכנית הבאות ולשאוב השראה מן המשתתפים הצעירים לעיצובן.

Let's have fun together!

הסרטון "Let's have fun together!" מספר את סיפורם של חמישה צעירים, שמכירים זה את זה בטיסה מגרמניה לישראל. הצעירים הישראלים מבטיחים למבקרים הגרמנים להראות להם את תל אביב וירושלים. ואילו הצעירים מגרמניה מזמינים אותם לבקר בברלין. יחד הם מבקרים באתרים ידועים וטועמים מעדנים מקומיים: בשוק מחנה יהודה בירושלים הם מראיינים לקוחות בבית הקפה, במאוארפארק בברלין הם משוחחים עם ציירי גרפיטי ושחקני כדורסל. בשוק בתל אביב הם אוכלים פלאפל ואחר כך משחקים כדורעף על החוף. שם הסרט הוא תוכנו: הצעירים עושים כסף!

Ⓛ "מטרתנו היא לשכנע כמה שיותר צעירים בעזרת הסרט הזה כמה נחמד לנלות את הארץ האחרת ולהכיר שם אנשים חדשים."
אנטוניה, 22

המאסטר שף תום פרנץ ממליץ על שני תבשילים לתכנית חילופי הנוער... שקשוקה ועוגת סולת

המתכונים האלה הם בגדר הצעה. אפשר גם לבקש מן המשתתפים להביא מתכונים משלהם לתכנית החילופים ולבשלם יחדיו.

מצרכים לשקשוקה (6 מנות)

- 6 כפות שמן זית
- 2 בצלים מקולפים וקצוצים
- מלח ופלפל שחור טחונים
- 4 שיני שום מקולפות וחתוכות לפרוסות דקות
- פלפל ירוק חריף, חתוך לטבעות
- חצי כפית זרעי כמון טחונים
- חצי כפית אבקת צ'ילי
- 1 כפית פפריקה מתוקה
- 10 עגבניות
- 100 מ"ל רכו עגבניות
- 6 ביצים קטנות (לפי הצורך אפשר גם 3 ביצים למנה) בטמפרטורת החדר
- חופן עלי פטרוזיליה

מצרכים לעוגת סולת (לתבנית אפייה בקוטר 26 ס"מ)

תוספת	לסירופ	לבצק
• 3 כפות טחינה לתבנית	• מיץ מלימון אחד	• 500 ג' סולת
	• מיץ מתפוז אחד	• 100 ג' קמח
	• 150 מ"ל מים	• חבילת אבקת אפייה
	• 200 ג' סוכר חום	• רבע כפית מלח
	• 3 כפות דבש	• 225 ג' סוכר חום
		• 20 ג' זרעי חילבה, מבושלים
		• 2 דקות ומסוננים היטב
		• 200 ג' חמאה, חתוכה
		• לקוביות, בטמפרטורת החדר
		• 200 ג' שמנת חמוצה
		• 100 מ"ל מים פושרים

קבוצת היעד:
קבוצת חילופים גרמנית-ישראלית

גודל הקבוצה:
15-30 משתתפים

משך:
60 עד 90 דקות

ציוד:
כיריים ותנור אפייה
מחבת ותבנית אפייה

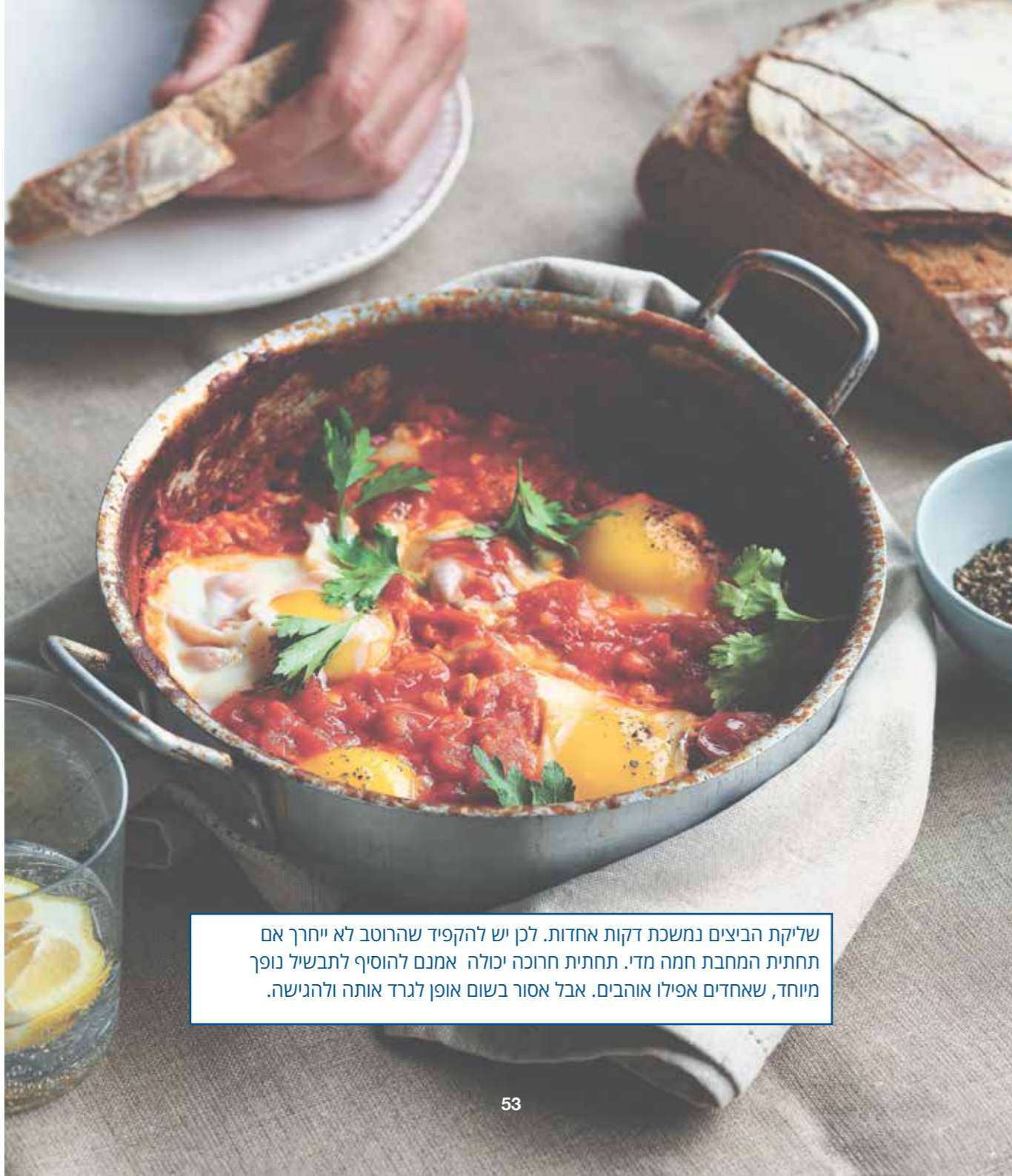
פעילות "מבשלים ביחד" עבור הסרט "Let's have fun together!"

מטרות הפעילות:

- היכרות באווירה ידידותית
- למידה על הדת ועל תרבות (האוכל) של האחר באמצעות חילופי מתכונים והתוודעות לשיטות הבישול ולחוקי המזון שלו
- התנסות בחוויית הצלחה קבוצתית באמצעות הכנה משותפת של סעודה
- הנאה משותפת מאוכל טעים!

תיאור:

המסר העולה מן הסרט הוא ברור: "פעילות משותפת מקדמת את ההיכרות ההדדית ומסבה הנאה!" לסיכום חוברת העזר שלנו הנה הצעה להיכרות קולינרית במפגש גרמני-ישראלי: בישול משותף בסיטואציה אותנטית, שירחיב את הרגלי האכילה של כל קבוצה ויחשוף אותה לטעמים חדשים. באמצעות החילופים של מתכונים בישול והכרת חוקי מזון יוכלו המשתתפים ללמוד על תרבות (האוכל) ואף על הדת של האחר. הפעילות תאורגן בידי המשתתפים וכך תעודד את התקשורת בשפה הזרה המשותפת ותחזק את תחושת השייכות לקבוצה. בתיאבון!

שליקת הביצים נמשכת דקות אחדות. לכן יש להקפיד שהרוטב לא ייחרך אם תחתית המחבת חמה מדי. תחתית חרוכה יכולה אמנם להוסיף לתבשיל נופך מיוחד, שאחדים אפילו אוהבים. אבל אסור בשום אופן לגרד אותה ולהגישה.

הכנת שקשוקה

לחמם את שמן הזית במחבת ולאדות את הבצלים עם מעט מלח עד שיהיו שקופים ורכים. להוסיף את השום ואת הפלפל החריף ולטגן הכול בחום נמוך עד בינוני עד שהמצרכים מתחילים להזהיב. לחתוך את העגבניות לקוביות גדולות. לשים את התבלינים במחבת ולחמם. להוסיף את העגבניות ואת רכז העגבניות ולבשלם בחום נמוך עד שהנפח פוחת בכרבע. על מרקם הרוטב להיות סמיך ואסור שיראו את מי העגבניות. לתבל במלח ופלפל. ברגע שהרוטב מוכן לשבור את הביצים זו אחר זו אל קערה קטנה וליצוק אל הרוטב המבעבע. להמליח מעט את החלבון. לשלוק את הביצים בלי מכסה.

הגשה

להוציא מנת שקשוקה יחד עם ביצה בעזרת כף הגשה גדולה ולהניח על הצלחת. הביצה צריכה להיות למעלה. לפזר עלי פטרוזיליה. להגיש יחד עם לחם לבן.

כתוספת למנה מתאים סלט ישראלי עם מלפפונים, עגבניות, בצלים, פטרוזיליה, נענע טרייה, מיץ לימון, שמן זית, מלח ופלפל.

לבשל עם תום פרנץ

אהבתי לישראל החלה בתכנית לחילופי תלמידים שבמהלכה התאהבתי לראשונה באנשים ואחר כך בארץ ישראל. הקשרים שיצרתי היו חזקים כל כך עד שחזרתי אחר כך להתנדב בישראל עם ארגון "אות הכפרה והשלום". לא הייתי מוותר על החוויות האלה בשום מחיר. הן היו החוויות הטובות ביותר בנעורי.

כיום, כעבור 25 שנה, אני חי בישראל, מדבר עברית שוטפת, אני עצמי יהודי ואני מכיר את הארץ טוב כמעט כמו בן המקום. כשאני מבשל אני נעזר במטבח הגרמני לא פחות מאשר במטבח הישראלי העשיר והמגוון. אבל אני מקפיד לבשל אוכל כשר. מאז זכיתי בתחרות מאסטר שף של ישראל ב-2013 אני מפורסם בשל כך בשתי המדינות.

בישראל אני מציע כמה רעיונות לבישול בצוותא. כמו כן אני נותן הרצאות על חיי ועל המטבח הישראלי והכשר באנגלית, בגרמנית ובעברית. ההרצאות מותאמות לצרכי המזמין. לפרטים: tomfranz.kca@gmail.com

חומרי העשרה:

- Franz, Tom: *So schmeckt Israel. Meine Lieblingsrezepte aus der israelischen Küche. Gewürzt mit einer Prise Heimat, Aarau 2013.*

ספר הבישול של תום פרנץ עם עוד מתכונים טעימים וגילויים קולינריים מן המטבח הישראלי.

הכנת עוגת סולת

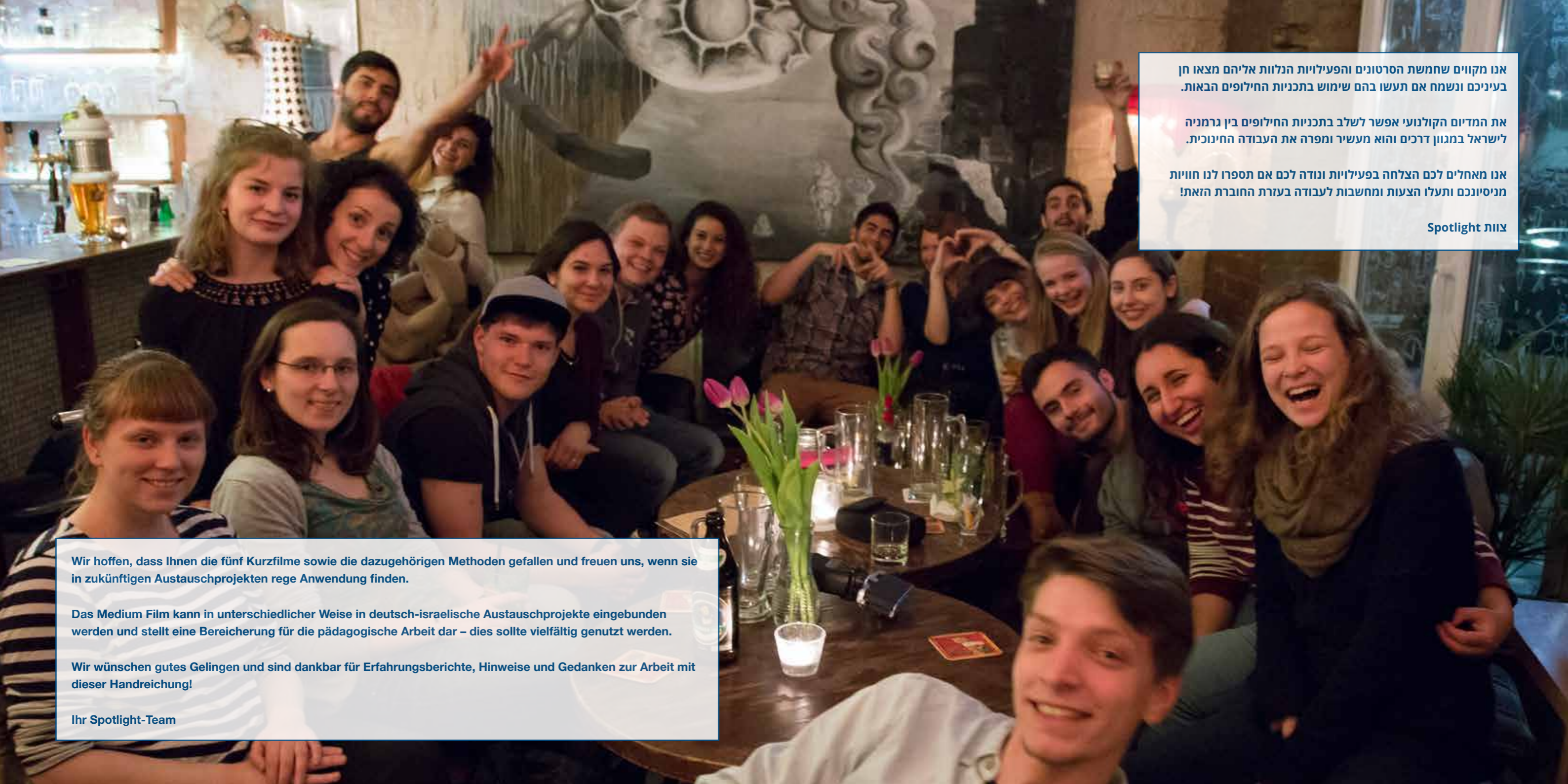
לבצק

לחמם מראש את התנור לחום של 170°C. לערבב סולת, קמח, אבקת אפייה, מלח, סוכר וזרעי חילבה. להוסיף את החמאה, את השמנת החמוצה ואת המים ולהוסיף לבחוש עד שתיווצר עיסה חלקה. למרוח את התבנית בטחינה ולצקת לתוכה את העיסה. לאפות על המגש האמצעי במשך 40-50 דקות.

לסירופ

בינתיים לבשל את מרכיבי הסירופ במשך 5 דקות ולהניחם בצד. כשהעוגה מוכנה יש להוציא את התבנית מהתנור ולצנן 5 דקות. לאחר מכן יש למזוג את הסירופ בכמויות קטנות ובאופן אחיד מעל העוגה החמה. יש לחכות מעט ולחזור על הפעולה עד גמר הסירופ. יש לחכות לפחות עוד חצי שעה לפני החיתוך.

אנו מקווים שחמשת הסרטונים והפעילויות הנלוות אליהם מצאו חן בעיניכם ונשמח אם תעשו בהם שימוש בתכניות החילופים הבאות.

את המדיום הקולנועי אפשר לשלב בתכניות החילופים בין גרמניה לישראל במגוון דרכים והוא מעשיר ומפרה את העבודה החינוכית.

אנו מאחלים לכם הצלחה בפעילויות ונודה לכם אם תספרו לנו חוויות מניסיונכם ותעלו הצעות ומחשבות לעבודה בעזרת החוברת הזאת!

צוות Spotlight

Wir hoffen, dass Ihnen die fünf Kurzfilme sowie die dazugehörigen Methoden gefallen und freuen uns, wenn sie in zukünftigen Austauschprojekten rege Anwendung finden.

Das Medium Film kann in unterschiedlicher Weise in deutsch-israelische Austauschprojekte eingebunden werden und stellt eine Bereicherung für die pädagogische Arbeit dar – dies sollte vielfältig genutzt werden.

Wir wünschen gutes Gelingen und sind dankbar für Erfahrungsberichte, Hinweise und Gedanken zur Arbeit mit dieser Handreichung!

Ihr Spotlight-Team